

PRESUDA SUDA

2. veljače 1977.

U predmetu 50/76,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu, Nizozemska), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Amsterdam Bulb BV

i

Produktschap voor Siergewassen,

o tumačenju Uredbe (EEZ) br. 1767/68 (SL 1968., L 271, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 3., svežak 35., str. 6.) i Uredbe (EEZ) br. 369/75 (SL 1975., L 41, str. 1.) o sustavu najnižih cijena za izvoz podanaka, lukovica i gomolja cvijeća u treće zemlje,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. M. Donner i P. Pescatore, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: F. Capotorti,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 15. lipnja 1976., koje je Sud zaprimio 17. lipnja 1976., College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu) zatražio je od Suda prethodnu odluku o tumačenju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 234/68 od 27. veljače 1968. (SL 1968., L 55, str. 1.), Uredbe Komisije br. 1767/68 od 6. studenoga 1968. (SL 1968., L 271, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku,

poglavlje 3., svezak 35., str. 6.) i Uredbe Komisije br. 369/75 od 10. veljače 1975. (SL 1975., L 41, str. 1.) u mjeri u kojoj se odnose na sustav najnižih cijena za izvoz lukovica cvijeća.

- 2 Sud se poziva da odluči je li odredbama tih uredaba ili drugim odredbama ili načelima europskog prava zabranjeno da nadležno nacionalno tijelo donese propis o utvrđivanju izvoznih cijena za lukovice cvijeća koji, iako je djelomično u skladu s uredbama Zajednice, sadržava odredbe koje se ne pojavljuju u tim uredbama i nemaju pravnu osnovu u njima.
- 3 Osim odredaba koje su jednake onima sadržanima u uredbama Zajednice, nacionalni propis sadržava odredbe kojima se:
 - propisuje najniža izvozna cijena za lukovice cvijeća veličine manje od onih za koje su u Uredbi br. 369/75 utvrđene najniže izvozne cijene,
 - propisuje najniža izvozna cijena za druge lukovice cvijeća osim onih za koje su u Uredbi br. 369/75 utvrđene najniže izvozne cijene,
 - u određenim slučajevima odobravaju izuzeća od odredaba nacionalnog propisa,
 - propisuju kaznene sankcije za povrede uredbe.
- 4 Kako je Sud već potvrdio u drugim kontekstima, osobito u svojoj presudi od 10. listopada 1973. (Fratelli Variola S.p.A./Amministrazione italiana delle Finanze, 34-73, Zb. 1973, str. 981.), izravna primjena uredbe Zajednice znači da njezino stupanje na snagu i primjena u korist ili na štetu pravnih subjekata ne ovise o mjerama prijenosa u nacionalno pravo.
- 5 Na temelju obveza proizišlih iz Ugovora, države članice ne smiju spriječiti izravan učinak koji je svojstven uredbama i drugim pravilima prava Zajednice.
- 6 Strogo poštovanje te obveze neophodan je uvjet istovremene i ujednačene primjene uredaba Zajednice u cijeloj Zajednici.
- 7 Stoga države članice ne smiju donijeti niti omogućiti nacionalnim tijelima sa zakonodavnom ovlašću da donešu akt kojim bi se prikrili narav i učinci pravne odredbe Zajednice od osoba na koje se ona primjenjuje.
- 8 Od trenutka kad Zajednica na temelju članka 40. Ugovora donese uredbe o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta u određenom sektoru, države članice obvezne su suzdržati se od donošenja svih mjera kojima se mogu uvesti izuzeća od tih uredaba ili koje mogu negativno utjecati na te uredbe.

- 9 Spojivost odredaba na koje upućuje nacionalni sud s uredbama Zajednice valja razmotriti uzimajući u obzir ne samo izričite odredbe tih uredaba, već i njihovu svrhu i ciljeve.
- 10 U drugoj uvodnoj izjavi Uredbe br. 234/68, osnovne uredbe u predmetnom sektoru, navedeno je da je proizvodnja živog drveća i drugih biljaka, lukovica, korijena i sličnog, rezanog cvijeća i ukrasnog lišća osobito važna za poljoprivredu određenih regija Zajednice te da je potrebno promicati racionalno stavljanje takvih proizvoda na tržiste i osigurati stabilne tržišne uvjete.
- 11 U petoj uvodnoj izjavi te uredbe navedeno je da je izvoz lukovica cvijeća u treće zemlje od znatne gospodarske važnosti za Zajednicu, da se nastavak i razvoj njihova izvoza mogu osigurati stabilizacijom cijena u toj trgovini te da stoga treba predvidjeti najniže izvozne cijene za predmetne proizvode.
- 12 Člankom 3. te uredbe propisano je da Vijeće može utvrditi standarde kvalitete i standarde za veličinu i ambalažu proizvoda koji su obuhvaćeni zajedničkom organizacijom tržišta te područje primjene tih standarda.
- 13 Proizvodi na koje se standardi primjenjuju smiju se, prema istom članku nakon donošenja standarda, izlagati za prodaju, nuditi na prodaju, prodavati, isporučivati ili na drugi način stavljati na tržiste samo ako su u skladu s tim standardima.
- 14 Komisija u skladu s člankom 7. iste uredbe može utvrditi najniže cijene za izvoz tih proizvoda u treće zemlje.
- 15 Uredbom Vijeća (EEZ) br. 315/68 od 12. ožujka 1968. o određivanju standarda kakvoće za lukovice, gomolje i podanke cvijeća (SL 1968., L 71, str. 1.), koja je donesena za provedbu osnovne Uredbe br. 234/68, u članku 2. propisano je da se standardi primjenjuju na trgovinu unutar Zajednice i trgovinu s trećim zemljama.
- 16 Istim člankom zabranjuje se u treće zemlje izvoziti lukovice, gomolje i podanke cvijeća veličine manje od najmanje veličine utvrđene u prilogu toj uredbi.
- 17 Komisija je za provedbu članka 7. stavka 2. Uredbe br. 234/68 donijela Uredbu (EEZ) br. 1767/68 o sustavu najnižih cijena za izvoz podanaka, lukovica i gomolja cvijeća u treće zemlje.
- 18 Pravilima za provedbu koja su sadržana u toj uredbi propisano je da se u skladu s člankom 1. pri utvrđivanju najnižih cijena Zajednice moraju osobito uzeti u obzir „najniže izvozne cijene koje su države članice eventualno primjenjivale u zadnje tri godine koje prethode godini u kojoj se utvrđuju najniže cijene”.
- 19 Člankom 2. te uredbe zabranjuje se izvoziti u treće zemlje bilo koji proizvod koji je obuhvaćen sustavom najnižih izvoznih cijena po cijeni nižoj od najniže cijene koja se primjenjuje za taj proizvod te propisuje da u slučaju kada za određenu veličinu nekog

proizvoda nije utvrđena najniža cijena, za dotičnu se veličinu primjenjuje najniža minimalna izvozna cijena utvrđena za taj proizvod.

- 20 Člankom 1. Uredbe Komisije (EEZ) br. 369/75 o utvrđivanju najnižih cijena za izvoz određenih gomolja, lukovica i podanaka cvijeća u treće zemlje za relevantnu tržišnu godinu propisano je da se najniže cijene utvrđuju za svaki proizvod na razinama navedenima u prilogu toj uredbi.
- 21 Iz tog priloga proizlazi da su najniže izvozne cijene izričito utvrđene samo za određene proizvode navedene u prilogu Uredbi br. 315/68 i za određene veličine koje su veće od najmanjih veličina navedenih u Uredbi br. 315/68.
- 22 Međutim, iz članka 2. Uredbe br. 1767/68 proizlazi da se najniža izvozna cijena primjenjuje i na druge veličine osim onih za koje je u Uredbi br. 369/75 izričito utvrđena takva cijena.
- 23 Ta najniža izvozna cijena jednaka je najnižoj minimalnoj cijeni koja je u Uredbi br. 369/75 utvrđena za predmetni proizvod.
- 24 Osim toga, iz propisa Zajednice u cjelini proizlazi da se proizvodi koji su manji od najmanjih veličina utvrđenih u prilogu Uredbi Vijeća br. 315/68 ne mogu izvoziti.
- 25 Stoga valja odgovoriti da se najniža minimalna izvozna cijena koja je u Uredbi br. 369/75 utvrđena za predmetni proizvod primjenjuje na proizvode koji su veći od najmanje veličine, ali manji od veličina izričito navedenih u prilogu navedenoj uredbi.
- 26 Kad je riječ o utvrđivanju najnižih cijena od strane nacionalnog tijela za izvoz u treće zemlje proizvoda koji su obuhvaćeni zajedničkom organizacijom tržišta, ali koji su drugog roda, vrste ili sorte od onih za koje je Komisija do sada utvrdila najniže cijene, valja navesti da se utvrđivanje takvih cijena ne zabranjuje izričito nijednom odredbom propisa Zajednice.
- 27 Iz uredaba o utvrđivanju najnižih cijena koje se donose s vremenom na vrijeme ne proizlazi zašto je Komisija odlučila vesti najniže cijene na razini Zajednice samo za određene sorte proizvoda koji su obuhvaćeni zajedničkom organizacijom tržišta.
- 28 Uzimajući u obzir sve propise Zajednice koji se odnose na to područje, ne može se zaključiti da je Komisija željela implicirati da se drugi proizvodi moraju izvoziti po cijenama slobodnog tržišta.
- 29 Naprotiv, iz pravila za primjenu sustava najnižih cijena koje je utvrdila Komisija proizlazi da države članice mogu nastaviti propisivati najniže izvozne cijene sve dok Komisija ne odluči sama propisati takve cijene na razini Zajednice.
- 30 Stoga nacionalnom sudu valja odgovoriti da se nacionalna odredba kojom se utvrđuju najniže cijene za izvoz u treće zemlje određenih sorti lukovica, osim onih za koje je

Komisija u Uredbi br. 369/75 utvrdila najniže cijene i kojom se ne stvaraju izuzeća od sustava Zajednice, ne ograničava njegovo područje primjene te se nastoji ostvariti isti cilj, a to je stabilizacija cijena u trgovini s trećim zemljama, ne može smatrati nespojivom s pravom Zajednice.

- 31 Kad je riječ o nacionalnoj odredbi kojom se utvrđuju sankcije za povredu propisa Zajednice, valja utvrditi da iako se tim propisima zabranjuje izvoz u treće zemlje predmetnih proizvoda koji nisu u skladu sa standardima kvalitete Zajednice, njima nisu predviđene sankcije za povrede tih zabrana koje počine pojedinci.
- 32 Iako se člankom 5. Ugovora o EEZ-u države članice obvezuje da poduzmu sve opće ili posebne odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo poštovanje obveza proizvoda iz djelovanja institucija Zajednice, njime se različitim državama članicama dopušta da odaberu mjere koje smatraju prikladnima, uključujući sankcije koje mogu biti i kaznene.
- 33 Stoga nacionalnom sudu valja odgovoriti da ako propis Zajednice ne sadržava odredbu o posebnim sankcijama koje se izriču pojedincima za nepoštovanje tog propisa, države članice nadležne su donijeti sankcije koje smatraju prikladnima.
- 34 Kad je riječ o pitanju može li nacionalno tijelo odobriti izuzeće od najnižih cijena koje je utvrdila Zajednica, valja utvrditi da ta mogućnost nije predviđena Uredbom br. 234/68 i njezinim provedbenim uredbama.
- 35 Stoga države članice ne mogu, bilo izravno ili preko tijela koje su uspostavile ili priznale, odobriti ili dopustiti izuzeće od prava Zajednice.

Troškovi

- 36 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je podnijela očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.
- 37 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD

odlučuje:

- 1. Države članice ne smiju donijeti niti omogućiti nacionalnim tijelima sa zakonodavnom ovlašću da donesu akt kojim bi se prikrili narav i učinci pravne odredbe Zajednice od osoba na koje se ona primjenjuje.**

2. **Najniža minimalna izvozna cijena koja je u Uredbi br. 369/75 utvrđena za predmetni proizvod primjenjuje se i na proizvode koji su veći od najmanje veličine, ali manji od veličina izričito navedenih u prilogu toj uredbi.**
3. **Nacionalna odredba kojom se utvrđuju najniže cijene za izvoz u treće zemlje određenih sorti lukovica, osim onih za koje je Komisija u Uredbi br. 369/75 utvrdila najniže cijene i kojom se ne stvaraju izuzeća od sustava Zajednice, ne ograničava njegovo područje primjene te se nastoji ostvariti isti cilj, a to je stabilizacija cijena u trgovini s trećim zemljama, ne može se smatrati nespojivom s pravom Zajednice.**
4. **Ako propis Zajednice ne sadržava odredbu o posebnim sankcijama koje se izriču pojedincima za nepoštovanje tog propisa, države članice nadležne su donijeti sankcije koje smatraju prikladnima.**
5. **Države članice ne mogu, bilo izravno ili preko tijela koje su uspostavile ili priznale, odobriti izuzeće od najnižih cijena koje je utvrdila Zajednica.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 2. veljače 1977.

[Potpisi]